

ПОГОДЖЕНО:
 Державна служба морського і
 внутрішнього водного транспорту
 та судноплавства України

2024 р.

ЗАТВЕРДЖУЮ:
 Директор ТОВ «Мортелеком»

В.Я.Михолап
 2024 р.

НАВЧАЛЬНИЙ ПЛАН І ПРОГРАМА

курсу підготовки за напрямом

«Медичний догляд на борту судна»

(Medical Care on Board Ship)

відповідно до вимог Правила VI/4 (пункт 2) Конвенції ПДНВ,

Розділу A-VI/4 (пункти 4-6) Кодексу ПДНВ,

Модельного курсу ІМО 1.15 «Медичний догляд на борту судна»

Том I, Том II з рекомендаціями

(Medical Care plus Compendium Vol.1, Vol. 2)

Обсяг навчального часу (годин) повного курсу підготовки

Підготовка		Іспити та практична демонстрація компетентності	Всього
Теоретична	Практична		
33,5	12,0	1,0	46,5

Обсяг навчального часу (годин) скороченого курсу підготовки

Підготовка		Іспити та практична демонстрація компетентності	Всього
Теоретична	Практична		
17,5	6,0	1,0	24,5

Навчальний план і програма розроблені на підставі вимог:

1. Міжнародної Конвенції про підготовку та дипломувати моряків і несення вахти 1978 року, з поправками (правило VI/4, пункт 2).
2. Кодексу з підготовки та дипломування моряків і несення вахти (розділу А-VI/4 (пункти 4-6).
3. Міжнародної Конвенції про безпеку життя на морі 1974, з поправками.
4. Модельного курсу ІМО 1.15 «Медичний догляд на борту судна», том I, том II з рекомендаціями (Medical Care plus Compendium Vol.1, Vol. 2).
5. Міжнародного керівництва по судновій медицині, розробленого ВООЗ, 1992 р.
6. Наказу Міністерства інфраструктури України від 07.10.2014 № 491 «Про затвердження вимог до тренажерного та іншого обладнання, призначеного для підготовки та перевірки знань осіб командного складу та суднової команди», зареєстрованого в Міністерстві юстиції України 24.10. 2014 за № 1325/26102;
7. Положення про звання осіб командного складу морських суден та порядок їх присвоєння, затвердженого постановою Кабінету Міністрів України від 30.12.2022 № 1499.

1. ГАЛУЗЬ ЗАСТОСУВАННЯ

Організація та проведення конвенційних видів спеціальної та спеціалізованої підготовки плавскладу морських суден України та інших держав, робота яких пов'язана із забезпеченням безпеки судноплавства та запобіганням забрудненню морського середовища у відповідності до вимог Міжнародної конвенції про підготовку і дипломування моряків та несення вахти 1978 року, з поправками (далі – Конвенція ПДНВ), Кодексу з підготовки і дипломування моряків та несення вахти (далі – Кодекс ПДНВ).

Досягнення моряками кваліфікації, необхідної для забезпечення :

- збереження людського життя та здоров'я,
- медичного догляду та лікування хворим або потерпілим на борту судна.

2. МЕТА І ЗАДАЧІ КУРСУ.

2.1. Метою курсу є навчити плавсклад навичкам по медичному догляду, лікуванню хворих та потерпілих, які знаходяться на борту судна в морі, до надання йому кваліфікованої або спеціалізованої медичної допомоги.

Курс «Медичний догляд на борту судна» розрахований на капітанів та судноводіїв суден без медичного персоналу, які попередньо закінчили курс «Надання першої медичної допомоги».

Форма навчання теоретична (лекції) та практична (тренажерна, в спеціально обладнаних для цієї мети приміщеннях, з використанням наглядних

посібників, фантомів, медичного оснащення та матеріалів по догляду, аудіо-відео посібників, довідкової медичної літератури).

Повний курс навчання розраховано на 46,5 годин.

Скорочений курс розраховано на 24,5 години. Цей курс скорочено не більш ніж на 50% від повного курсу, що відповідає вимогам Наказу Міністерства інфраструктури України від 07.10.2014 № 491 «Про затвердження вимог до тренажерного та іншого обладнання, призначеного для підготовки та перевірки знань осіб командного складу та суднової команди», зареєстрованого в Міністерстві юстиції України 24.10.2014 за № 1325/26102 і розрахований в основному на освіження (refresher) і поповнення (updating) знань плавскладу.

Успішне завершення даного курсу повинне забезпечити можливість надати невідкладну першу медичну допомогу хворому або потерпілому, виконати медичний догляд на борту судна в обсязі знань, отриманих при навчанні.

Оцінка знань, отриманих при навчанні слухачами проводиться на підсумковому занятті в усній формі у вигляді "запитання – відповідь" індивідуально або в групах, та в письмовій формі (слухачам роздаються індивідуальні білети).

Оцінка практичних навичок проводиться за вибором викладача, у вигляді демонстрації на фантомах.

Після закінчення навчання інформація вноситься до Державного реєстру документів моряків і слухач отримує свідоцтво фахівця з медичного догляду.

2.2. Задачі курсу:

- навчити слухачів курсу використовувати довідник International Medical Guide for Ships для своєчасної початкової діагностики, вибору найкращого засобу надання першої медичної допомоги, лікування та медичного догляду за хворими та потерпілими на борту судна;
- забезпечити якісну підготовку плавскладу, навчити визначеним навичкам необхідної медичної допомоги, аспектам медичного догляду та лікування хворого або потерпілого на борту судна, а також виховати у слухачів впевненість та готовність діяти в надзвичайних умовах, пов'язаних із загрозою для життя потерпілого;
- навчити слухачів визначати необхідність та значимість медичних радіо консультацій, які є невід'ємною складовою частиною заходів по наданню першої медичної допомоги хворому або потерпілому.

2.3. Слухачі повинні вміти (практичні елементи вміння):

- збирати інформацію щодо травм та захворювань від потерпілого чи хворого або його оточення;
- застосовувати методи огляду для виявлення ознак травм чи захворювання;
- надавати першу медичну допомогу при травмі чи захворюванні;
- визначати працездатність потерпілого від травм або хворого;
- оформляти необхідну медичну документацію;

- вживати санітарно-гігієнічних заходів для нормального життєзабезпечення екіпажу;
- використати медичне забезпечення під час морських перевезень небезпечних вантажів та у разі аварії судна;
- надати першу медичну допомогу на борту судна, у тому числі в невідкладних станах та масових ураженнях;
- володіти найпростішими методами зупинення зовнішньої кровотечі (пальцевим притисканням, накладанням джгута, тугої пов'язки);
- обробкою ран;
- накладати асептичні пов'язки;
- накладати найпростіші та іммобілізуєчі пов'язки (драбинні шини, косиночної пов'язки, підручні засоби);
- транспортувати потерпілих у внутрішньо суднових умовах;
- виконувати підшкірні та внутрішньо м'язові ін'єкції лікарських засобів, внутрішньовенні та підшкірні крапельні інфузії;
- накладати пов'язки при опіках та обмороженнях;
- вимірювати артеріальний тиск;
- досліджувати пульс та дихання;
- володіти найпростішими методами швидкої детоксикації при гострих отруєннях;
- володіти найпростішими методами зупинки носової кровотечі;
- виконувати методи серцево-легеневої реанімації, деблокування верхніх дихальних шляхів, штучна вентиляція легенів за методом "рот до рота" та "рот до носа", непрямий масаж серця;
- володіти технікою закапування ліків та закладання мазі в кон'юнктивну сумку, вухо, ніс;
- володіти методикою видалення чужорідних тіл з кон'юнктивної сумки;
- володіти технікою очисної клізми, промивання шлунку, катетеризації сечового міхура;
- володіти технікою холодових та теплових аплікацій;
- виконувати догляд за лежачими хворими.

2.4. Слухачі повинні мати (навички):

- володіння методами дослідження питної води, її знешкодження;
- володіння методами забезпечення належного санітарного стану продуктів, харчового блоку та контроль за технологією приготування їжі;
- володіння методами дезінфекції, дезінсекції, дератизації;
- володіння методами організації обсервації та карантину, проведення санітарної обробки;
- розпізнавання та перша медична допомога при травматичному та опіковому шоках;
- методи профілактики правця;
- застосування найпростішої серцево-легеневої реанімації;
- перша медична допомога та тактика лікування гострих гнійних захворювань м'яких тканин;

- розпізнавання синдрому “гострого живота” та тактика лікування при ньому;
- основні правила протизапальної та протимікробної терапії;
- розпізнавання та купірування ниркових, печінкових та кишкових кольок;
- найпростіші засоби надання допомоги при гострій затримці сечі;
- перша допомога при критичних рівнях підвищеного та пониженого артеріального тиску;
- основні правила ведення потерпілих з черепно-мозковою травмою;
- перша допомога при інсульті;
- перша допомога при больовому синдромі;
- перша допомога хворому з високою температурою, купірування гіпотермічного синдрому;
- перша допомога хворому, що перебуває в непритомному стані;
- перша допомога при уремічних, гіпо- та гіперглікемічних комах.

3. ВСТУПНІ ВИМОГИ ДО КАНДИДАТІВ

3.1. Кожен кандидат на проходження курсу підготовки «Медичний догляд на борту судна» повинен:

- бути не молодше 18 років;
- відповідати вимогам до стану здоров'я;
- мати морську освіту;
- мати підготовку за курсами «Елементарна перша медична допомога (А-VI/1-3)» та «Перша медична допомога (А-VI/4-1)»;
- мати підготовку за курсом «Медичний догляд на борту судна А-VI/4-2» для проходження скороченого курсу підготовки.

3.2. По закінченні курсу підготовки слухач повинен відповідати стандарту компетентності, як викладено в таблиці А-VI/4-2 «Медичний догляд на борту судна».

Група слухачів для теоретичної підготовки не перевищує 25 осіб, кожний слухач забезпечений робочим місцем, що дозволяє здійснювати роботу з документами та конспектування.

Група з практичної підготовки слухачів за напрямом «Медичний догляд на борту судна» не перевищує 13 осіб, кожний слухач забезпечений робочим місцем.

ТАБЛИЦЯ А-VI/4-2

Специфікація мінімального стандарту компетентності з медичного догляду

Сфера компетенції	Знання, розуміння і професійні навички	Форми демонстрації компетентності	Критерії для оцінки компетентності
Медичний догляд за хворими та потерпілими від травм	Догляд за потерпілими, включаючи: .1 травми голови та хребта; .2 травми вуха, носа, горла та очей;	Оцінка доказів, отриманих на основі практичної	Визначення симптомів засновано на концепції клінічного огляду та історії хвороби.

	<p>.3 зовнішня та внутрішня кровотеча .4 опіки, ошпарювання та обмороження; .5 переломи, вивихи та м'язові травми; .6 рани, їх лікування та інфекції; .7 обезболювання; .8 техніку накладення/зняття швів та скобок; .9 усунування гострої болі в області живота; .10 дрібні хірургічні операції; .11 перев'язку та бинтування.</p> <p>Аспекти догляду за потерпілими: .1 загальні принципи; .2 догляд за потерпілими.</p> <p>При захворюваннях, включаючи: .1 медичні режими та невідкладну допомогу; .2 захворювання, що передаються статевим шляхом; .3 тропічні та інфекційні захворювання.</p> <p>Зловживання алкоголем та лікарськими препаратами. Стоматологія. Гінекологія, вагітність та пологи. Медичний догляд за врятованими. Смерть на морі. Гігієна. Профілактика захворювань, включаючи: .1 дезінфекцію, дезінсекцію, дератизацію; .2 щеплення.</p> <p>Ведення медичних карт та наявність копій застосованих правил: .1 ведення медичних карт; .2 міжнародні та</p>	<p>інструкції та демонстрації</p> <p>Якщо це практично можливо, схвалений практичний стаж роботи в лікарні або подібному закладі.</p>	<p>Захист від інфекції та поширення захворювань повний та ефективний.</p> <p>Особисте ставлення спокійне, впевнене та заспокійливе.</p> <p>Лікування травм або захворювань виконується задовільно і відповідає прийнятій медичній практиці та відповідним національним і міжнародним медичним керівництвам.</p> <p>Доза та використання лік та медикаментів відповідають рекомендаціям виробника і прийнятій медичній практиці.</p> <p>Значення змін в стані пацієнта швидко визначається.</p>
--	---	---	--

<p>Участь в скоординованих схемах надання медичної допомоги суднам</p>	<p>національні морські медичні правила.</p> <p>Зовнішня допомога, включаючи:</p> <p>.1 медичні консультації, що передаються по радіо;</p> <p>.2 транспортування хворих та травмованих, включаючи евакуацію за допомогою гелікоптера;</p> <p>.3 медичний догляд за хворими моряками, включаючи співробітництво з портовими владами або амбулаторними відділами лікарень в портах.</p>		<p>Процедури клінічного огляду цілковиті і відповідають отриманим інструкціям.</p> <p>Метод евакуації і підготовка до неї виконуються у відповідності до визначених процедур і спрямовані на максимальне покращення стану пацієнта.</p> <p>Процедури запита медичних консультацій, наданих по радіо, відповідають встановленій практиці та рекомендаціям.</p>
--	--	--	---

4. НАВЧАЛЬНИЙ ПЛАН ТА СТРУКТУРА КУРСУ

4.1. Навчальний план курсу

4.1.1. Навчальний план повного курсу

Назви тем відповідно до Модельного курсу ІМО 1.15	Час підготовки (години)		
	Теоретична підготовка	Практична підготовка	Усього
Забезпечення медичного догляду хворим та пораненим під час їх знаходження на борту			
1. Перша допомога – перегляд			
1.1. Перегляд базових та більш поширених знань			
1.2. Додаткові знання			
Усього за темою:	5,0	1,0	6,0
2. Догляд за пораненими			
2.1. Пошкодження голови та хребта			
2.2. Пошкодження вуха, носа, горла та очей			
2.3. Внутрішня та зовнішня кровотеча			
2.4. Опіки полум'ям та рідинами, обмороження			
2.5. Переломи, вивихи і м'язові травми			
2.6. Рани, загоєння ран і інфекції			
2.7. Ослаблення болю			
2.8. Техніка пошиття і затиску ран			
2.9. Управління під час гострих абдомінальних умов			
2.10. Невеликі хірургічні операції			
2.11. Накладення бинтів та бандажів			

Назви тем відповідно до Модельного курсу ІМО 1.15	Час підготовки (годин)		
	Теоретична підготовка	Практична підготовка	Усього
Усього за темою:	5,0	2,0	7,0
3. Аспекти догляду за хворими 3.1. Основні принципи догляду за хворими 3.2. Турбота про хворих			
Усього за темою:	2,5	1,0	3,5
4. Захворювання 4.1. Медичні умови та невідкладність 4.2. Захворювання, що передаються статевим шляхом 4.3. Тропічні та інфекційні захворювання			
Усього за темою:	3,5	1,0	4,5
5. Зловживання алкоголем та наркотиками			
Усього за темою:	3,0	-	3,0
6. Догляд за зубами			
Усього за темою:	1,0	-	1,0
7. Гінекологія та вагітність			
Усього за темою:	2,0	-	2,0
8. Медична допомога врятованим персонам, включаючи пошкодження, гіпотермію, холодової вплив			
Усього за темою:	2,0	1,0	3,0
9. Смерть в морі			
Усього за темою:	1,0	-	1,0
10. Контроль за недопущенням забруднення навколишнього середовища на борту судна			
Усього за темою:	2,0	-	2,0
11. Запобігання захворюванням 11.1. Дезінфекція, дезінсекція та дератизація 11.2. Вакцинація			
Усього за темою:	1,0	-	1,0
12. Ведення записів 12.1. Записи показань, симптомів та виданих медикаментів 12.2. Інвентарний контроль медикаментів 12.3. Національне та міжнародне законодавство			
Усього за темою:	0,5	-	0,5
13. Медикаменти та медичне обладнання			
Усього за темою:	2,0	2,0	4,0
14. Хірургічне обладнання, інструменти та постачання			

Назви тем відповідно до Модельного курсу ІМО 1.15	Час підготовки (годин)		
	Теоретична підготовка	Практична підготовка	Усього
Усього за темою:	2,0	2,0	4,0
Участь у схемі координації медичної допомоги судну			
15. Зовнішня допомога			
15.1. Медичні поради, що подаються по радіо			
15.2. Транспортування хворого та пораненого			
15.3. Медичний догляд за хворим та пораненим			
Усього за темою:	1,0	2,0	3,0
Усього за курсом	33,5	12,0	45,5
Іспити та практична демонстрація компетентності			1,0
ІТОГО			46,5

4.1.1. Навчальний план скороченого курсу.

Назви тем відповідно до Модельного курсу ІМО 1.15	Час підготовки (годин)		
	Теоретична підготовка	Практична підготовка	Усього
Забезпечення медичного догляду хворим та пораненим під час їх знаходження на борту			
16. Перша допомога – перегляд			
1.3. Перегляд базових та більш поширених знань			
1.4. Додаткові знання			
Усього за темою:	2,5	0,5	3,0
17. Догляд за пораненими			
2.1. Пошкодження голови та хребта			
2.2. Пошкодження вуха, носа, горла та очей			
2.3. Внутрішня та зовнішня кровотеча			
2.4. Опіки полум'ям та рідинами, обмороження			
2.5. Переломи, вивихи і м'язові травми			
2.6. Рани, загоєння ран і інфекції			
2.7. Ослаблення болю			
2.8. Техніка пошиття і затиску ран			
2.9. Управління під час гострих абдомінальних умов			
2.10. Невеликі хірургічні операції			
2.11. Накладення бинтів та бандажів			

Назви тем відповідно до Модельного курсу ІМО 1.15	Час підготовки (годин)		
	Теоретична підготовка	Практична підготовка	Усього
Усього за темою:	2,5	1,0	3,5
18. Аспекти догляду за хворими 3.1. Основні принципи догляду за хворими 3.2. Турбота про хворих			
Усього за темою:	1,5	0,5	2,0
19. Захворювання 4.1. Медичні умови та невідкладність 4.2. Захворювання, що передаються статевим шляхом 4.3. Тропічні та інфекційні захворювання			
Усього за темою:	2,0	0,5	2,5
20. Зловживання алкоголем та наркотиками			
Усього за темою:	1,5	-	1,5
21. Догляд за зубами			
Усього за темою:	0,5	-	0,5
22. Гінекологія та вагітність			
Усього за темою:	1,0	-	1,0
23. Медична допомога врятованим персонам, включаючи пошкодження, гіпотермію, холодової вплив			
Усього за темою:	1,0	0,5	1,5
24. Смерть в морі			
Усього за темою:	0,5	-	0,5
25. Контроль за недопущенням забруднення навколишнього середовища на борту судна			
Усього за темою:	1,0	-	1,0
26. Запобігання захворюванням 11.1. Дезінфекція, дезінсекція та дератизація 11.2. Вакцинація			
Усього за темою:	0,5	-	0,5
27. Ведення записів 12.1. Записи показань, симптомів та виданих медикаментів 12.2. Інвентарний контроль медикаментів 12.3. Національне та міжнародне законодавство			
Усього за темою:	0,5	-	0,5
28. Медикаменти та медичне обладнання			
Усього за темою:	1,0	1,0	2,0
29. Хірургічне обладнання, інструменти та постачання			

Назви тем відповідно до Модельного курсу ІМО 1.15	Час підготовки (години)		
	Теоретична підготовка	Практична підготовка	Усього
Усього за темою:	1,0	1,0	2,0
Участь у схемі координації медичної допомоги судну			
30. Зовнішня допомога			
15.1. Медичні поради, що подаються по радіо			
15.2. Транспортування хворого та пораненого			
15.3. Медичний догляд за хворим та пораненим			
Усього за темою:	0,5	1,0	1,5
Усього за курсом	17,5	6,0	23,5
Іспити та практична демонстрація компетентності			1,0
ІТОГО			24,5

4. 2. Навчальна програма курсу

Програма складена відповідно вимог Конвенції ПДНВ (правило VI/4, пункт 2) та Кодексу ПДНВ (розділ A-VI/4, пункти 4-6) і складається з 15 основних частин, перша з яких є, головним чином, повторенням найбільш важливих аспектів попередніх курсів «Елементарна перша медична допомога (A-VI/1-3)» та «Перша медична допомога (A-VI/4-1)».

Час, відведений для кожного розділу – це тільки рекомендації. Інструктор може коректувати час та при необхідності збільшити час, відведений на практичні заняття, щоб пересвідчитися, що слухачі можуть продемонструвати свою здатність правильно та ефективно виконувати медичні процедури.

Навчальні групи комплектуються із розрахунку на одного інструктора максимальною чисельністю 25 осіб для теоретичного навчання, та одного інструктора на групу не більше ніж 13 осіб для відпрацювання практичних занять.

1. Перша допомога – перегляд

1.1. Перегляд базових та більш поширених знань

Надання першої медичної допомоги. Уточнення. Огляд базових знань і практичних навичок. Анатомія і фізіологія організму людини. Основні правила обстеження та оцінки стану потерпілого або хворого: збирання інформації про травми або захворювання від потерпілого або оточуючих; основні фізикальні методи обстеження (температура тіла, стан шкіри – колір, вологість, наявність уражень; дихання, пульс, артеріальний тиск). Принципи надання допомоги хворим, що перебувають в непритомному стані: діагностика непритомних станів. Принципи надання допомоги хворому в період шоку: основні види шоківих реакцій; діагностика шоку; заходи нагальної допомоги при шоку, включаючи медикаментозні. Небезпека на судні, пов'язана з токсичними речовинами. Методи серцево-легеневої реанімації: штучна вентиляція легень методом «рот до рота» та «рот до носа», по Сильвестру і Нільсону; зовнішній масаж серця; критерії ефективності реанімації; оксигенотерапія (показання та методика застосування кисневої апаратури).

1.2. Додаткові знання

Організація медичної допомоги на суднах, задачі осіб, які відповідають за надання медичної допомоги. Знайомство з загальною медичною термінологією.

2. Догляд за пораненими

2.1. Пошкодження голови та хребта

Травми голови та хребта: симптоми травм та забиттів голови і хребта; принципи допомоги при даній категорії травм, вживання лікарських препаратів, догляд та транспортування потерпілого.

2.2. Пошкодження вуха, носа, горла та очей

Травми вуха, носа, горла та очей, включаючи попадання чужорідних тіл. Асфіксія; причини і симптоми травм вуха, носа, горла та очей; методи видалення чужорідних тіл; лікування та догляд за потерпілим.

2.3. Внутрішня та зовнішня кровотеча

Внутрішня та зовнішня кровотеча: причини, діагностика кровотечі; небезпека кровотечі; основні методи зупинки зовнішніх та внутрішніх кровотеч; медикаментозне лікування потерпілого на морі.

2.4. Опіки полум'ям та рідинами, обмороження

Опіки (термічні, хімічні, радіаційні). Відмороження. Класифікації опіків та відмороження; ознаки опіків та відмороження, визначення площі ураження; заходи по запобіганню шоку; обезболювання; принципи лікування опіків та відмороження.

2.5. Переломи, вивихи і м'язові травми

Переломи, вивихи та ушкодження м'язів: види переломів, діагностика; методи обезболювання; методи іммобілізації (застосування шин різних модифікацій); причини, симптоми та приклади лікування розтягнень та вивихів; спеціальні вимоги при лікуванні ушкоджень хребта та таза.

2.6. Рани, загосння ран і інфекції

Рани. Лікування ран. Поняття про ранову інфекцію та її профілактика: види поранень; діагностика; ускладнення ран, засоби попередження зараження (асептичні засоби, правильне промивання ран, зупинка кровотечі); лікування ран, включаючи найпростіші хірургічні втручання; використання перев'язувальних матеріалів.

2.7. Ослаблення болю

Полегшення болю при травмах та пораненнях: основні принципи знеболювання та вибір знеболювальних засобів; застосування процедур немедичного характеру (психологічна допомога, розслаблення, правильне положення, охолодження, зігрівання); основні медичні методи лікування, характеристика лікарських речовин, ризик передозування, засоби введення; признаки та симптоми болю в черевній порожнині, включаючи перитоніти, проблеми з кишечником, затримка сечі, черевна травма; приклади надання невідкладної допомоги та необхідність медичної радіо консультації.

2.8. Техніка пошиття і затиску ран

Стягування країв різаних ран за допомогою стандартної смужки типу «Метелик» або смужки лейкопластиру; виготовлення смужки лейкопластиру для стягування країв різаної рани; час, необхідний для зрощення країв рани (на руках, обличчі - через 7-8 днів, на ногах, животі - через 9-10 днів). Матеріали та інструменти для накладання шву: відрізки шовкової нитки або спеціальні хірургічні голки з заздалегідь вставленою шовковою ниткою голкотримач і ножиці , попередньо простерилізовані шляхом кип'ятіння. Техніка пошиття; типи швів; обробка антисептиком; знеболювання; зняття швів. Обробка глибоких і великих ран, яких не можна зашити.

2.9. Управління під час гострих абдомінальних умов

Невідкладна допомога при гострих захворюваннях внутрішніх органів.

Хвороби органів дихання: пневмонія, плеврит (клінічні ознаки, тактика); приступ бронхіальної астми (купірування приступу). Хвороби серцево-судинної системи: стенокардія, інфаркт міокарда (клінічні ознаки, перша допомога); гіпертонічний криз, гіпотонічний криз (купірування кризу); аритмії серця –

тахі- та брадикардія (перша допомога). Хвороби органів травлення: гострий гастрит (перша допомога); загострення виразкової хвороби (лікувальні заходи); печінкова коліка (купірування приступу); гострий апендицит (розпізнавання, тактика); кишкова коліка (купірування приступу). Хвороби сечовивідної системи: допомога при гострому циститі, уретриті; уремична, гіпо- та гіперглікемічна коми; ниркова коліка (купірування приступу); захворювання статевого члена, фімоз, парафімоз (перша допомога). Захворювання центральної нервової системи: порушення мозкового кровообігу (симптоми, перша допомога); вегето-судинна дистонія. Захворювання кістково-м'язової системи та суглобів. Принципи невідкладної допомоги при алергічних реакціях і отруєннях (швидка детоксикація, антидотна терапія).

2.10. Невеликі хірургічні операції

Незначні хірургічні втручання: вимоги до хірургічних інструментів; методи стерилізації; приклади правильного приготування необхідного обладнання та підготовка хворого перед хірургічним втручанням; основні засоби зупинки кровотечі та закриття ран з використанням хірургічних засобів та лігатури; накладання і зняття швів; накладання і зняття скоб; приклади використання незначного хірургічного втручання при обмеженому поширенні інфекції.

2.11. Накладання бинтів та бандажів

Перев'язувальні матеріали: вимоги до перев'язувального матеріалу; визначення основного призначення перев'язки; приклади використання простих перев'язочних матеріалів при забиттях та травмах голови, кінцівок, тулуба.

3. Аспекти догляду за хворими

3.1. Основні принципи догляду за хворими

Основні принципи догляду за хворими: нагляд за станом пацієнта; нагляд за поведінкою; нагляд за зміною шкіри, дихання, виділень, пульсу, кров'яного тиску, температури тіла. Використання найпростіших методів догляду за хворими: контроль ступеня болю; ін'єкції (підшкірні, внутрішньом'язові, внутрішньовенні – по життєвим показникам); туалет тіла; промивання шлунку; очисні клізми; теплові та холодкові процедури; режим харчування. Використання найпростіших лабораторних досліджень: вимірювання об'єму сечі, взяття мазка; взяття крові; приготування мазка із уретри; катетеризація сечового міхура.

3.2. Турбота про хворих

Забезпечення хворій людині комфортних умов і усунення болю за допомогою сучасних препаратів. Особиста гігієна хворого; дезінфекція приміщення хворого; гігієна білизни; гігієна харчування.

4. Захворювання

4.1. Медичні умови та невідкладність

Загальні поняття епідеміології: збудники інфекцій; шляхи передачі інфекції (прямі та непрямі); ізоляція (стандартна та сувора).

4.2. Захворювання, що передаються статевим шляхом

Шкіряні та венеричні хвороби (гнійні, грибкові, паразитарні, екзема, дерматити, дерматози, гонорея, сифіліс, м'який шанкр, трихомоніаз). Діагностика, перша

допомога. Профілактика венеричних захворювань. СНІД: рекомендації з профілактики.

4.3. Тропічні та інфекційні захворювання

Інфекційні хвороби: карантинні інфекції: чума, холера, жовта гарячка (діагностика, тактика ведення хворого, нагальні повідомлення); інфекції органів дихання: тактика при грипі, ГРВІ, гострому бронхіті; кишкові інфекції: дизентерія; черевний тиф, токсикоінфекції (діагностика, тактика ведення хворого, нагальні повідомлення); малярія; дифтерія; правець; гострий вірусний гепатит.

5. Зловживання алкоголем та наркотиками

Виявлення зловживання алкоголем та наркотиками, ознаки алкогольної залежності; найбільш небезпечні наркотики і ліки наркотичної дії та їх вплив на людину; надання першої допомоги та лікування.

6. Догляд за зубами

Хвороби зубів та ротової порожнини; гострий зубний біль; гострий пульпіт; гострий стоматит. Діагностика, перша допомога, основні методи лікування, включаючи тимчасове пломбування зубів.

7. Гінекологія та вагітність

Ознаки вагітності; ускладнення під час вагітності (маточні кровотечі); принципи невідкладної допомоги; характеристика жіночих захворювань та розладів; допомога при пологах та наступна медична допомога.

8. Медична допомога врятованим персонам, включаючи пошкодження, гіпотермію, холодової вплив

Визначення причин виникнення та методи надання першої медичної допомоги і лікування: при гіпотермії, заходи запобігання при вірогідності втрати тепла та вплив вітру і вологості; при обмороженні (пошкодження від переохолодження), ступній ніг та інших частин тіла; при морській хворобі; при тепловому (сонячному) ударі; при обезводненні та ослабленні організму внаслідок недоїдання; при ураженні морськими тваринами.

9. Смерть в морі

Основні принципи допомоги вмираючому або дії, що застосовуються у випадку, коли людина вмерла: ознаки смерті; огляд трупа; зберігання трупа на борту; поховання в морі.

10. Контроль за недопущенням забруднення навколишнього середовища на борту судна

Основні принципи дотримування санітарно-гігієнічних правил на судні; особова гігієна, суднова гігієна, гігієна харчування; водозабезпечення (основні вимоги до питної води) та скидання стоків; вентиляція, кондиціонування; виробнича санітарія. Аспекти здорового способу життя.

11. Запобігання захворюванням

1.1. Дезінфекція, дезінсекція та дератизація

Основні принципи та дії, що застосовуються для запобігання поширення хвороб та контролювання епідемічного стану; захист проти занесення на судна джерел інфекційних хвороб; використання засобів дезінфекції, дезінсекції та дератизації.

11.2. Вакцинація

Основні методи запобігання хвороб шляхами вакцинації. Види щеплень.

12. Ведення записів**12.1. Записи показань, симптомів та виданих медикаментів**

Медична документація: оформлення та зберігання медичної документації.

12.2. Інвентарний контроль медикаментів

Журнал обліку контрольованих ліків.

12.3. Національне та міжнародне законодавство

Міжнародні та національні морські медичні правила, їх застосування.

13. Медикаменти та медичне обладнання

Медичне обладнання та основні лікарські препарати: перелік вмісту суднової аптечки; дозування при використанні лікарських препаратів; фармакологічний ефект; побічні дії; шляхи введення лікарських речовин до організму; перелік медичного обладнання, що знаходиться на судні, та приклади застосування.

14. Хірургічне обладнання, інструменти та постачання

Перелік хірургічного обладнання та інструментів та їх використання; основні методи дезінфекції та стерилізації інструментів.

15. Зовнішня допомога**15.1. Медичні поради, що подаються по радіо**

Допомога із зовнішніх джерел: призначення медичної консультації по радіо; види зв'язку; державні та міжнародні системи медичної консультації; використання Міжнародного Коду сигналів; зв'язок з органами охорони здоров'я та лікарнями в порту.

15.2. Транспортування хворого та пораненого

Методи та обладнання для транспортування; засоби транспортування хворих та евакуація з допомогою гелікоптера або рятувальної шлюпки.

15.3. Медичний догляд за хворим та пораненим

Приміщення; розміщення хворого; життєво важливі фізіологічні показники; догляд за лежачим хворим; догляд за хворими з психічними порушеннями; хворі, що знаходяться в несвідомому стані; дослідження калу, сечі, мокротиння і блювотних мас; лікувальні процедури; застосування ліків; боротьба з інфекціями.

4.3. ПІДВЕДЕННЯ ПІДСУМКІВ І ОБГОВОРЕННЯ.**ВНУТРІШНІЙ ІСПИТ.**

Оцінка компетентності фахівця здійснюється відповідно рекомендацій IMO Model Course 3.12 "Assessment, examination and certification of seafarers" за відповідними функціями.

4.3.1. Види контролю (поточний, рубіжний, підсумковий):

- поточний контроль, проводиться в процесі занять шляхом постановки проблемних запитань;
- рубіжний контроль проводиться по кожній темі курсу шляхом співбесіди та демонстрації практичних навичок;

- підсумковий контроль проводиться по закінченню навчання під час здавання іспиту кваліфікаційній комісії в усній (індивідуальна співбесіда) та письмовій (екзаменаційні білети) формах.

Практичні навички перевіряються в усній формі та у вигляді демонстрації на фантомах, кістяку, муляжах.

4.3.2. Перелік основних питань підсумкового контролю.

Організація медичної допомоги на суднах:

- мета і задачі медичної допомоги та догляду за потерпілими на борту судна.

Анатомія та фізіологія:

- які ви знаєте основні функції кістяної та м'язової системи?;
- які ви знаєте основні функції системи кровообігу?;
- які ви знаєте основні функції органів дихання?;
- назвати засоби визначення частоти дихання та пульсу у хворого (норма);
- які ви знаєте основні функції системи травлення?;
- як розташовуються органи в черевній порожнині та назвати їх функції?;
- які ви знаєте основні функції сечовивідної системи?;
- назвати функції нервової системи.

Токсична небезпека на суднах:

- перелічити заходи обережності при роботі з небезпечними вантажами на суднах;
- які ви знаєте основні симптоми ураження організму токсичними речовинами?;
- як проводиться невідкладна допомога потерпілому при отруєннях газоподібними та хімічними речовинами;
- як надається невідкладна допомога при попаданні хімічних речовин на шкіру;
- як надається невідкладна допомога при попаданні хімічних речовин в очі (включаючи кислоти та луг);
- перелічити заходи невідкладної допомоги при попаданні хімічних речовин через рот в шлунок (включаючи отруєння їдкими хімічними речовинами).

Огляд та оцінка стану потерпілого:

- перелічити засоби визначення рівня свідомості (методи визначення свідомості);
- які ви знаєте засоби відновлення свідомості у потерпілого?;
- показати правильне положення тіла потерпілого, що знаходиться без свідомості;
- назвати загрози для життя людини в період знаходження без свідомості;
- перелічити засоби визначення дихання на місці пригоди;
- які ви знаєте засоби визначення роботи серця?;
- назвати симптоми клінічної та біологічної смерті;
- яка тривалість клінічної смерті?;
- перелічити основні задачі реанімаційної допомоги;

- назвати етапи реанімації;
- які ви знаєте засоби підготовки дихальних шляхів для проходу повітря?
- які ви знаєте засоби проведення штучної вентиляції легенів?;
- назвати ознаки ефективності та ускладнення при проведенні штучної вентиляції легенів;
- назвати послідовність дій при легенево-серцевої реанімації;
- яке має значення положення тіла людини при реанімації?;
- показати точки розташування рук реаніматора;
- яка частота проведення закритого масажу серця?;
- як проводиться легенево-серцева реанімація однією людиною (реаніматором)?;
- як проводиться легенево-серцева реанімація двома реаніматорами?;
- назвати ознаки ефективності реанімації;
- до яких меж проводиться легенево-серцева реанімація?;
- назвати ознаки неефективності реанімації.

Травми. Рани. Опіки. Обмороження.

- перелічити лікарські препарати, які застосовуються при знеболюванні;
- перелічити лікарські препарати, які застосовуються при різкому зниженні артеріального тиску;
- перелічити лікарські препарати, які застосовуються при нагноєнні (запаленні) ран;
- продемонструвати засоби накладення та зняття швів та скоб;
- перелічити лікарські препарати, які застосовуються для місцевої анестезії;
- які ви знаєте засоби надання першої допомоги при травмах голови?;
- які ви знаєте засоби надання першої допомоги при травмах хребта?;
- які ви знаєте засоби надання першої допомоги при травмах кісток тазу та кінцівок?;
- назвати засоби іммобілізації (накладення шин);
- які ви знаєте основні засоби транспортування потерпілих?;
- перелічити види кровотеч та назвати ознаки зовнішніх кровотеч;
- назвати симптоми внутрішніх кровотеч;
- назвати прості засоби зупинки зовнішніх кровотеч;
- які ви знаєте правила накладення кровоупиняючого джгута?;
- назвати засоби самостійного запобігання сильної артеріальної кровотечі;
- які ви знаєте засоби надання першої допомоги при підозрі на внутрішню кровотечу?;
- які ви знаєте засоби надання першої допомоги при носових кровотечах?;
- які ви знаєте засоби надання першої допомоги при забиттях, розтягненнях?;
- які ви знаєте засоби надання першої допомоги при вивихах, переломах?;
- назвати засоби транспортної іммобілізації кісток;
- що таке шок (поняття про шокową реакцію), назвати симптоми шоку?;
- перелічити заходи боротьби з шоком;
- які ви знаєте основні принципи надання першої допомоги при пораненнях;
- перелічити види ран та поранень;
- назвати засоби обробки ран;

- перелічити заходи боротьби з інфекцією ран;
- назвати засоби накладення пов'язок;
- перелічити загрози для життя людини при проникаючих пораненнях грудної та черевної порожнин;
- які ви знаєте принципи надання першої допомоги потерпілим при проникаючих пораненнях?;
- які ви знаєте засоби надання першої допомоги при термічних опіках?;
- визначити площу опіку, назвати симптоми при опіках;
- які ви знаєте засоби надання першої допомоги при хімічних опіках шкіри?;
- які ви знаєте засоби надання першої допомоги при опіках очей (термічних та хімічних) та при попаданні чужорідних предметів?;
- які ви знаєте засоби надання першої допомоги при опіках стравоходу хімічними речовинами (кислоти, луг)?;
- які ви знаєте засоби надання першої допомоги при отруєннях хімічними речовинами?;
- які ви знаєте засоби надання першої допомоги при ураженнях струмом?;
- назвати основні засоби стерилізації та дезінфекції.

Догляд за хворими:

- назвати основні принципи стеження за станом та поведінкою пацієнта;
- перелічити засоби (шляхи) введення лікарських речовин;
- продемонструвати правильність введення лікарських речовин (підшкірно, внутрішньом'язово, внутрішньовенно);
- назвати симптоми морської хвороби, перша допомога при морській хворобі;
- назвати симптоми теплового та сонячного ударів, перша допомога, заходи профілактики;
- перша допомога при гіпотермії;
- перша допомога при відмороженнях;
- перша допомога при потопленні;
- перша допомога при ураженнях отруйними мешканцями моря;
- перелічити заходи боротьби з виснаженням та обезводненням в аварійних ситуаціях;
- які ви знаєте основні принципи догляду за потерпілими на борту судна або аварійного плавзасобу?

Захворювання внутрішніх органів:

- назвати принцип лікування хворих при хворобах верхніх дихальних шляхів;
- розповісти про симптоми та лікування пневмонії;
- як купірувати приступ бронхіальної астми;
- як провести лікування тонзиліту та його ускладнення;
- перелічити симптоми стенокардії, розповісти про купірування болювого приступу;
- перелічити симптоми гострого інфаркту та тактика його лікування на морі;
- розповісти, як купірувати гіпертонічний криз;
- перелічити клінічні ознаки порушення мозкового кровообігу, перша допомога;

- перелічити симптоми виразкової хвороби шлунка, перша допомога, ускладнення;
- назвати ознаки шлункової кровотечі, тактика її зупинки;
- які ви знаєте засоби надання нагальної допомоги при запалювальних захворюваннях черевної порожнини, як провести консервативне лікування?;
- як купірувати приступ печінкової коліки?;
- як купірувати приступ ниркової коліки?;
- що таке “гостра затримка сечі” та тактика її лікування на морі?;
- які ви знаєте засоби надання нагальної допомоги при кишковій кровотечі?;
- які ви знаєте засоби надання першої допомоги при алергічних реакціях, лікування алергії?;
- назвати загальні принципи невідкладної допомоги при отруєннях, лікування при отруєннях.

Інфекційні та тропічні хвороби:

- визначити основні інфекційні захворювання (коротка характеристика, причини, шляхи передачі);
- перелічити заходи профілактики інфекційних захворювань та лікування;
- назвати протиепідемічні заходи на судні при особливо небезпечних інфекціях;
- визначити основні тропічні захворювання та розповісти про їх профілактику;
- розповісти про значення своєчасної хіміопротифілактики на судні.

Хвороби, що передаються статевим шляхом. Захворювання шкіри:

- визначити найбільш небезпечні венеричні захворювання (коротка їх характеристика);
- перелічити основні засоби та заходи профілактики;
- назвати основні принципи лікування захворювань шкіри, заходи профілактики.

Зловживання алкоголем та наркотиками:

- перелічити найбільш небезпечні наркотики та ліки наркотичної дії, їх вплив на людину;
- які ви знаєте ознаки алкогольної залежності?;
- розповісти вплив алкоголю та наркотиків на організм людини;
- назвати принципи надання першої медичної допомоги при алкогольній інтоксикації.

Стоматологічна допомога;

- які ви знаєте основні правила дотримувannya гігієни порожнини рота?;
- які ви знаєте основні засоби лікування запалювальних процесів порожнини рота?;
- як купірувати приступи зубного болю?

Гінекологія, вагітність та пологи:

- які ви знаєте основні ознаки вагітності?;
- розповісти про тактику на морі при маточній кровотечі, викидні;
- дати коротку характеристику жіночих захворювань та розладів, розповісти про їх лікування;

- визначити необхідну допомогу при пологах.

Смертельні випадки на морі:

- які ви знаєте ознаки клінічної та біологічної смерті?;
- перелічити основні принципи огляду трупа та підготовка трупа для зберігання на борту;
- розповісти про заходи по підготовці трупа для захоронення на морі.

Контроль за охороною навколишнього середовища на борту судна:

- перелічити правила особистої та суднової гігієни;
- які ви знаєте основні правила гігієни харчування та здорового способу життя?;
- які ви знаєте основні принципи контролю за системою водозабезпечення, вентиляції, кондиціонування?

Попередження хвороб:

- описати засоби дезінфекції, дезінсекції та дератації;
- визначити поняття санітарно-гігієнічних правил та їх виконання на судні;
- розповісти про значення вакцинації для запобігання хвороб.

Медична документація:

- перелічити необхідну медичну документацію.

Медичне обладнання та основні лікарські препарати:

- розповісти про розташування аптечок на судні та умови зберігання медикаментів;
- перелічити основні лікарські препарати;
- назвати шляхи введення лікарських речовин в організм;
- які ви знаєте основні методи дезінфекції та стерилізації хірургічних інструментів?

4.4. Критерії оцінки компетентності знань і умінь.

Вихідний контроль, практична демонстрація компетентності здійснюються за критеріями оцінювання та процедурами, що розробляються згідно з критеріями оцінювання та відповідними процедурами відповідно до Модельного курсу ІМО 3.12 «Оцінка компетентності, екзамени та дипломування моряків» (Assessment, Examination and Certification of Seafarers).

Письмовий тест являє собою письмові відповіді на чотири питання. Критерій оцінки – правильна письмова відповідь як мінімум на 3 питання.

Усна співбесіда містить у собі перевірку знань, що повинні відповідати мінімальним вимогам до компетентності, перерахованим у стовпчику 2 таблиці А-VI/4-2 Кодексу ПДНВ. Критерій оцінки – не менш 70% правильних відповідей.

Практичні навички перевіряються в усній формі та у вигляді демонстрації на фантомах, кістяку, муляжах.

Слухач не атестується, якщо під час проведення підсумкового контролю він не продемонстрував знання хоча б по одному з наступних теоретичних та практичних питань:

- Визначення симптомів засновано на концепції клінічного огляду та історії хвороби.
- Захист від інфекції та поширення захворювань повний та ефективний.
- Особисте ставлення спокійне, впевнене та заспокійливе.
- Лікування травм або захворювань виконується задовільно і відповідає прийнятій медичній практиці та відповідним національним і міжнародним медичним керівництвам.
- Доза та використання лік та медикаментів відповідають рекомендаціям виробника і прийнятій медичній практиці.
- Значення змін в стані пацієнта швидко визначається.
- Процедури клінічного огляду цілковиті і відповідають отриманим інструкціям.
- Метод евакуації і підготовка до неї виконуються у відповідності до визначених процедур і спрямовані на максимальне покращення стану пацієнта.
- Процедури запита медичних консультацій, наданих по радіо, відповідають встановленій практиці та рекомендаціям.

5. МАТЕРІАЛЬНО-ТЕХНІЧНА БАЗА ТА ОБЛАДНАННЯ (ТРЕНАЖЕРНА БАЗА)

5.1. Учбовий клас містить обладнання та постачання:

- учбові стенди, учбові дошки, учбово-демонстраційні посібники (планшети, плакати, аудіо - та відео - посібники, учбово-методичні посібники, розроблені в учбовому центрі, телевізор, відеомагнітофон);
- фантом (манекен) – імітація фігури людини з блоком контролю;
- фантом (імітація голови людини);
- кістяк, торс людини;
- муляжі для внутрішньом'язових та внутрішньовенних ін'єкцій;
- імітатор ран та травм «Практопласт»;
- носилки, кушетка;
- шини (стаціонарні, та із підручних матеріалів);
- перев'язочний матеріал (бинти, пов'язки, перев'язочні пакети і т.д.) в достатній кількості;
- дихальна апаратура (кисневий інгалятор, апарат дихальний (ручний) – мішок «Амбу»;
- медична шафа, в якій знаходяться:
 - тонометр з фонендоскопом – 1
 - медичний термометр – 2
 - шприци 2.0, 5.0, 10.0 – 10
 - шпатель – 2
 - скальпель – 1
 - ножиці – 1
 - пінцет анатомічний – 1
 - пінцет хірургічний – 1
 - зажим кровозупиняючий – 2
 - ротрозширювач – 1
 - язикодержач – 1
 - трубка трахеотомічна – 1
 - зонд шлунковий з воронкою – 1
 - стаканчик для прийому ліків – 1
 - голкодержач з голками – 1
 - шовк хірургічний – 1
 - джгут кровозупиняючий – 1
 - катетер гумовий – 1
 - системи для введення лік – 2
 - повітровід – 1
 - ванночка для очей – 1
 - спис очний для видалення чужорідних предметів – 1
 - піпетки очні – 10
 - палички очні скляні – 10.

5.2. Використовуючи обладнання та постачання тренажерного комплексу слухачі отримують можливість:

- використовуючи манекени (фантоми) з блоком контролю, відпрацьовувати навички по наданню нагальної медичної допомоги;
 - огляд та оцінка стану потерпілого (пульс, дихання, реакція зіниць);
 - укладання людини у відповідне положення, враховуючи характер поранення та травми;
 - закидання голови;
 - огляд порожнини рота та очищення дихальних шляхів;
 - проведення штучної вентиляції легенів;
 - проведення зовнішнього масажу серця;
 - засоби транспортування потерпілого;
 - накладення пов'язок та шин при пораненнях та травмах.
- використовуючи фантом (імітація голови людини) відпрацьовуються дії по огляду порожнини рота, зубів, очей, вуха, носа, введення повітроводів, та промивання очей, видалення чужорідних тіл;
- використовуючи кістяк, торс людини, плакати, планшети відпрацьовуються навички по анатомії та фізіології;
- використовуючи муляжі, відпрацьовуються навички по введенню лікарських речовин (підшкірно, внутрішньом'язово, внутрішньовенно та підшкірно крапельно, взяття крові), накладення кровозупиняючих джгутів;
- використовуючи імітатор ран «Практопласт» визначається:
 - характер ран та травм;
 - ступінь пошкоджень м'яких тканин та кісток;
 - вид кровотечі та відпрацювання засобів зупинки кровотечі, накладення пов'язок, враховуючи характер поранення (туга, стискаюча), накладення швів та скоб, обробка поверхні рани;
- використовуючи дихальну апаратуру, відпрацьовуються навички по використанню кисневого інгалятора для надання першої необхідної допомоги при порушеннях дихання;
- використовуючи медичне обладнання та хірургічні інструменти відпрацьовуються засоби :
 - догляду за хворими;
 - промивання шлунка та очищення кишечника;
 - введення катетера;
 - застосування холодових та теплових аплікацій;
 - введення повітроводу;
 - введення трубки трахеотомічної (при трахеотомії);
 - вимірювання артеріального тиску;
 - вимірювання температури тіла;
 - введення лікарських препаратів;
 - обробка ран;
 - засоби дезінфекції (стерилізації), хірургічних інструментів.

5.3. Перелік плакатів по наданню негайної допомоги та медичному догляду за потерпілими:

№ з/п	Найменування
1.	техніка реанімації
2.	перша допомога при пораненнях та травмах
3.	засоби зупинки кровотечі
4.	засоби накладення пов'язок
5.	способи та засоби евакуації та транспортування потерпілого
6.	техніка транспортної іммобілізації
7.	виконання процедур по догляду за хворими
8.	схема внутрішніх органів
9.	схема кровообігу
10.	перша допомога при нещасних випадках: ураження струмом, утоплення, отруєння, обмороження, електротравми
11.	штучне дихання
12.	надання допомоги при різних різаних та колотих ранах
13.	способи накладання пов'язок на різні частини тіла (хребет, руки та ноги)
14.	використання медичного спорядження, одягу та порядку дезінфекції рук
15.	надання допомоги при тепловому ударі
16.	порядок взаємодії судна та берегових медичних центрів
17.	основна інформація, необхідна для запиту медичної допомоги у берегових центрів та процедури координації спільних дій з береговими медичними бригадами

6. ПУБЛІКАЦІЇ

з/п	Найменування	Кількість
1	Міжнародна конвенція про підготовку та дипломування моряків та несення вахти 1978 року, з поправками (включаючи Манільські поправки);	2
2	Міжнародна конвенція про безпеку життя на морі 1974 року, з поправками	2
3	Модельний курс ІМО 1.13 «Елементарна медична допомога» з рекомендаціями (Elementary First Aid plus Compendium)	2
4	Модельний курс ІМО 1.14 «Перша медична допомога» з рекомендаціями (Medical First Aid plus Compendium)	2
5	Модельний курс ІМО 1.15 «Медичний догляд на борту судна» з рекомендаціями том I, «Медичний догляд на борту судна» том II (Medical Care plus Compendium Vol. 1, Medical Care Vol. 2)	2
6	Модельний курс ІМО 3.12 «Оцінка компетентності, екзамени та дипломування моряків» (Assessment, examination and certification of seafarers)	2
7	Міжнародне керівництво по судновій медицині, розроблене ВООЗ, 1992 р.	13
8	Міжнародне керівництво з надання першої медичної допомоги в разі нещасних випадків, що пов'язані з перевезенням небезпечних вантажів	5
9	Міжнародні санітарні правила, розроблені ВООЗ	2
10	Посібник «Медичні консультації по радіо»	2

7. ВИМОГИ ДО ІНСТРУКТОРСЬКО-ВИКЛАДАЦЬКОГО СКЛАДУ

7.1. Інструктори, що здійснюють медичну підготовку моряків, повинні мати:

- 1) диплом про закінчення вищого медичного навчального закладу;
- 2) документально підтверджений досвід роботи лікарем у медичному закладі (лікарні або поліклініці) не менше трьох років;
- 3) наявність свідоцтва про спеціальну підготовку з медичного догляду на суднах відповідно до вимог правила VI/4 Конвенції ПДНВ, виданого схваленим НТЗ;

- 4) практичний досвід роботи у НТЗ з підготовки з медичного догляду на суднах не менше одного року або проходження стажування в НТЗ (проведення не менше двох повних курсів підготовки з медичного догляду на суднах) та наявність позитивного відгуку керівника НТЗ за результатами стажування;
- 5) документальне підтвердження підготовки з техніки інструктажу та методів і практики підготовки згідно з вимогами Розділів А-І/6 та В-І/6 Кодексу ПДНВ.

7.2. Штат інструкторів складається з одного інструктора на групу максимальною чисельністю 25 осіб для теоретичного навчання, та одного інструктора на групу не більше ніж 13 осіб для відпрацювання практичних занять.